

השבת של רבי נחמן חברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

לך לך ... (בראשית י"ב, א')

יש כמה מיני חשך ושקרים הנמשכים מהארץ והמדינה שנתגדל בה. כי אף על פי שבכל ארץ ובכל מקום יש בוודאי טוב הרבה שהוא בחינת אמת, אבל הקליפה קדמה לפר, וזה לעמת זה וכו'. ועל כן יש בכל מקום כמה מיני חשכות המחשיכים את האמת בכל מקום ומקום לפי בחינתו, וכן יש כמה מיני חשך ושקר הנדבק בהאדם מצד ההולדה, בבחינת "הן בעוון חוללתי וגו'"; ויש כמה מיני שטוטים ושקרים שנדבק בו מצד משפחתו, כגון שמחזיקים עצמם למיחסים גדולים, וכאלו כל הכבוד שיד להם, וכיוצא בזה שאר שטוטים ובלבולים. ומי שרוצה לילך בדרך הקדש, הוא צריך לילך ולצאת ולהטות מדרך כלם, רק להמשיך עצמו אל נקדת האמת לאמתו המשרש בו מצד נשמתו שהוא חלק אלוהי ממעל, שהוא עצם האמת. וזה עיקר עצמיות האדם, כי כשאומר האדם: "אני", או "לי", או "לך" מכון הכל על עצם האדם שהוא נשמתו, ולא על הגוף שנקרא רק בשר ודם.

וזה בחינת "ויאמר ה' אל אברם לך לך" "לך" דייקא, לעצמיותך, שהוא רק נקדת האמת לאמתו המשרשת בך; וזה: "מארצך וממולדתך ומבית אביך", כי צריך לפנות שכמו ולהטות לגמרי מכל השקרים והבלבולים הנאחזים בו מצד הארץ שנתגדל בה או מצד ההולדה או מצד המשפחה, רק ימשך עצמו אל נקדת האמת לאמתו, ואז יזכה לבוא אל תכליתו הנצחי, שזה בחינת "אל הארץ אשר אראך וגו'" (לקוטי הלכות - הלכות גניבה ה' - אות ז' מתוך אוצר היראה - אמת - ע"ד):

אל הארץ אשר אראך ... (בראשית י"ב, א')

... ופרש רש"י: ולא גלה לו הארץ מיד, כדי לחבבה בעיניו ולתן לו שכר וכו'. וכן (בראשית כב, ב): על אחד ההרים אשר אמר אליך. וכן (יונה ג): וקרא עליה את הקריאה וכו'. כל זה הוא בחינת מה שכתוב בסוף התורה י"ב (לקוטי מוהר"ן חלק ב'), שגם על גדולי הצדיקים עובר בחינה זאת שקדם כל תורה מִכרח לעבר דרך אלו הבלבולים וספקות, שהם בחינת לבי סחרחר וכו' וכו', כמו שכתוב שם. וזהו בחינה מה שה' יתברך לא גילה לאברהם את הארץ מיד כדי שיצטרך לחפש ולבקש אחר רצונו היטב. וזה עיקר הנסיון שלו וכן של כל הצדיקים. וכמו ששמעתי מפיו הקדוש שבשעת הנסיון של כל האדם, אין האדם בדעתו בשלמות בעניין הנסיון, כי אם היה דעתו שלם בזה, לא היה לו נסיון כלל.

וכל זה הוא עניין הנ"ל שה' יתברך נסה את אברהם ולא גלה לו את הארץ מיד כדי שיהיה נבון ומספק, ואף על פי כן יחפש ויבקש אחר רצונו, ועל ידי זה דייקא יזכה שה' יתברך יגלה לו רצונו וירבה שכרו על ידי זה, כי על ידי הבקשה והחיפוש יזכה לעליה גדולה. וכן העקדה שנאמר בו: על אחד ההרים וכו'.

וכן יונה שנאמר בו: וקרא עליה את הקריאה. כי יונה לפי דעתו לא הוטב בעיניו שליחות זה לנינוח, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מובא בפרוש רש"י יונה א), כי לא הבין עצם רחמי ה' יתברך עד היכן הם מגיעים, על כן התעה אותו ה' יתברך, כמו שאמרו רבותינו ז"ל לעניין זה: הקדוש ברוך הוא מתעה את הצדיקים וכו'.

ולא גילה לו מיד כדי שיחפש ויבקש הרבה, ועל ידי זה ישיג רצונו ומדת רחמי המרבים, שהוא יתברך מרבה להיטיב ורוצה בתשובה אפילו של אִמות ה' יתברך, מכל שכן של ישראל. ועל כן באמת כשהיה יונה במעי הדגה הודה לה' יתברך על רבוי רחמי כמו שכתוב שם (יונה ב): "מבטן שאול שוועתי שמעת קולי וכו' ואני אמרתי נגרשתי מנגד עיניך וכו' כל משריך וגליך עלי עברו וכו' אך אוסיף להביט אל היכל קדשך". שכל זה הוא עניין הבקשה והחיפוש הנ"ל, שגם מבטן שאול ממש צריכין לצעק אל ה', כמו ששמעתי מפיו הקדוש שאמר בזה הלשון (שיחות הר"ן סימן שב): שהעיקר הוא מבטן שאול שוועתי (לקוטי הלכות - הלכות נפילת אפים ו' - ח):

התהלך לפני והיה תמים ... (בראשית י"ז, א')

הערלה הוא בחינת מוס, בחינת חסרון, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: "התהלך לפני והיה תמים", שכל זמן שהערלה בך אתה בעל מוס לפני, כי הערלה הוא מותרות גמור, כנראה בחוש, ומותרות הוא בחינת חסרון, בחינת יכל המוסיף גורע, שזה בחינת הקליפות שנקראין מותרות, ומהם עיקר כל החסרונות. ועל כן כשמעבירין הערלה, שהוא בחינת מותרות, שזה בחינת כלל תאוות עולם הזה והבליו וחכמותיו, שכלם הם מותרות, ועל כן באמת הם חסרונות גמורים, כי על ידי זה העולם מלא חסרונות וכל אחד חסר לו תמיד. אבל כשמעבירין המותרות, אז דייקא נשלם החסרון, ואז דייקא נקרא תמים, בחינת "התהלך לפני והיה תמים", כי אז דייקא יכול לדבק עצמו בחי החיים יתברך, ששם כל השלמות... (לקוטי הלכות - הלכות פריה ורביה ג' - אות ל"ה מתוך אוצר היראה - מילה ופדיון הבן - מ"ט):

שיחות

(מרי ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

(אחד מספר לרבי ישראל כי בכל מוצאי שבת הוא עורך

בביתו שעור ב'לקוטי מוהר"ן')

... ברוך השם שאני זוכה רק לשמע את זה,

מה שזה.. זהו הגאֵלה, זהו כל חיותנו וכל הישועות. לזכות לשמע 'לקוטי מוהר"ן', מה שזה, מה שזה.. איזה ישועה זה, איזה רפואה, איזה.. זה כל תקווננו, זה הכל! יש בו הכל ליראת שמים ואמונה ותשובה וכל מה שצריכים יש שמה בכל דבור ודבור. דבר כזה עוד לא היה בעולם, עכשיו יתגלה לנו פלא, פלא נורא כזה שהוא כל חיותנו וישועתנו, הכל, הכל מה שצריכים.

ברוך השם, השם יתברך נתן לנו 'לקוטי מוהר"ן', רבנו הקדוש שמח מאד שיש בעולם ה'לקוטי מוהר"ן', כל תורה הוא כל חיותנו וזרענו,

הכל!

התורה ל' ב'לקוטי מוהר"ן': "כל מה שהחולה גדול

ביותר הוא צריך רופא גדול יותר", ואנחנו חולים כאלה.. אנחנו אין מי שיעזר לנו, רק רבנו הקדוש!

כל עניין רבנו הוא עניין הגאֵלה, הוא עניין למעלה מן הטבע, זה עניין פלא כזה שאין בעולם. רואים גֵּדֶלֶת השם יתברך, גֵּדֶלֶת הבורא וגֵּדֶלֶת הצדיק. כל העניין של רבנו הוא למעלה מן הכל, כל דבור שגלה רבנו, אפילו מה שכבר ישנו, כמו גמרא, אבל כעת ישנו שיצא מפיו, התורות שלו. העולם לא יודעים, הם חושבים שזה ינעם אלימלך, יקִדֶּשֶׁת לוי מרב לוי יצחק מברדיטשוב, הם חושבים: "מה, הוא היה יותר מיקִדֶּשֶׁת לוי?!?! כן, העולם לא יודעים. הם חושבים: "אז יש עוד ספר, יש 'לקוטי מוהר"ן' גם-כן, כמו שיש יקִדֶּשֶׁת לוי וינעם אלימלך, ככה יש 'לקוטי מוהר"ן'". אבל עניין רבנו הוא עניין אחר לגמרי, זה עניין מַיְחָד. רבנו הקדוש אמר: "אני סוד מכל העולם!"

האר"י הקדוש הוא גם-כן לא ידע מרבנו. זה עניין פלא כזה מה שלא היה מעולם, חדש לגמרי. וגם רואים התורות שלו, 'לקוטי מוהר"ן' וה'ספורי מעשיות', האם יש עוד בעולם דבר כזה? יש עוד תורות כאלו? אין בעולם! אני שמעתי מגאונים, מגדולים, שאמרו לישיבה: "תורות כאלו של רבנו - אין! מעשיות כרבנו - אין! שיחות כרבנו - אין!"

נו, ורבנו הקדוש אמר: "משיח יגיד פרוש על ה'לקוטי מוהר"ן'", שום צדיק לא אמר ככה. היה הרב מברדיטשוב, גאון קדוש וצדיק, והוא לא אמר שמישח יגיד פרוש על הספר שלו. רק רבנו הקדוש אמר ככה, "אין מי שיגיד פרוש - רק משיח!" ואפילו רבנו הקדוש שבח אותו, את הרב מברדיטשוב, אבל אם הרב מברדיטשוב היה יודע מרבנו - הוא היה כמו רבי נתן, תלמיד רבנו בתכלית הביטול.

אמרו עש אלו רבי כלפי...

כָּל מַה שֶׁמִּתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר שֶׁם הַצְּדִיק יוֹתֵר מִתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר שֶׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּיוֹתֵר. (קל"מ א', סו)

טוב להגיד ולשיר נְהַי נְחַטְּ נְחָמְן מְאוֹמֵן לזכות לכל הישועות

ואפילו אנשי רבנו שהיו צדיקים קדושים כאלו, וכשהם היו מתקרבים לרבנו ורבנו הקדוש הוציא אותם למחוף לשוב, היה פלא כזה... וגם-כן אצל רבנו היה חזנים כאלה, בעלי-תפלה כאלה... כל אחד היה אור גדול מה שאין בעולם. לא על חנם עמד העולם על ברסלב! וגם-כן אי אפשר להכנס להיכל המלך ככה בבטן גאון, צריכים לנקות את זה, "אתה רוצה ללמד 'לקוטי מוהר"ן', בשביל מה? אם אתה רוצה בשביל כבוד ופרסום, אז אתה לא שיד לכאן".

מה שזה, מה שזה... אפילו מחסידי ברסלב לא הבינו כלם, הם הבינו מה שרבי נתן הבין? רבי נתן הוא ידע מרבנו. רבי נתן אמר שבעולם הבא - אם יפסקו לו גיהנם, אז הוא יגיד תורה ב'לקוטי מוהר"ן', אז יהיה נעשה שמה גן-עדן! יש כבר רפואה, יש כבר 'לקוטי מוהר"ן', יש כבר ספרי רבנו, הוא גמר הכל...

אבל יש עניינים נעלמים רוחניים, יש עניינים פלאים נעלמים מהעולם, זה עניין רבנו. רבנו הקדוש יש לו עסק עם כל אחד ואחד, הוא מודרך אותנו כמו שצריכים להדריך אותו, כל אחד ואחד. כל נפש שמתקרב עובר עליו מה שעובר, ברוחני, בגשמי - אבל עובר עליו. רבנו הקדוש אמר: "כשיבוא משיח יהיה הרבה ספורים מהפלאות של ברסלב - איך היה ברסלב בעולם", ככה אמר רבנו: "כשיבוא המשיח יהיה מעשיות הרבה מחסידי ברסלב לספר לעולם". ורבנו הקדוש מדבר מזה ב'לקוטי מוהר"ן', הוא מפרש הפסוק בספר דברים: "אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל" - בכל דבור של הצדיק, הוא מדבר בדבור אחד - ואתה מקבל מה שאתה צריך. בדבור של הצדיק יש בו הכל, כל מה שכל אחד צריך, בדבור אחד.

"אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל", הדברים שדבר משה - אל כל ישראל. כל אחד מוצא מה שהוא צריך, כך. כל נפש שזוכה להתקרב לרבנו באמת - זה עניין פלא!

השם יתברך מסבב שיש נפשות שמתקרבים לרבנו, אבל לא כל הנפשות זוכים. אפילו בזמן רבנו לא כל הנפשות היו כלם צדיקים קדושים. אבל כל אחד הוא עולם בפני עצמו, ורבנו הקדוש בהתורה שלו האיר בלב כל אחד מה שהוא צריך לתכליתו הנצחית - להחיה את השם.

כל אחד יש לו עניין מיוחד, והצדיק המנהיג האמת, הוא יודע שאדם זה צריך להנהיגו באופן כזה, ואדם אחר צריך להנהיגו באופן אחר, לא כל אחד באותו האופן בגלל שהוא ברסלב. רבנו הקדוש אמר: "להתקרב אלי זה קשה מאד", יש קושיה: "מדוע עבודה קשה מאד? אני רוצה להתקרב, מדוע יהיה קשה, מדוע אני אסבול?" לא... רבנו הקדוש אמר: "אני אוהב חסיד מטגן!"

הוא אוהב מטגן, יש לו טעם טוב - מטגן. חסידים מטגנים - שעובר עליהם כמה ירדות וכמה צרות וכמה יסורים... והוא סובל הכל והוא רוצה עזרה. ורבנו הקדוש שבח מאד את החסידים האלה שהם רוצים עוד, מתגעגעים לקדשה, לתורה. העיקר הוא הלב, להתגעגע לתורה, לעבד השם. השם יתברך סבב שטגנו אותי מאד, האבא והאמא וכל העולם, אני הייתי מטגן מאד, ואני לא ידעתי מה זה, לא ידעתי מדוע. אם הייתי יודע אז מה שאני רואה עכשיו, הייתי מבקש עוד...

סיפור ... מעלת הזוכה לתן מעות לצדיקי אמת היא גדולה ויקרה מאד מאד. למשל בן שנתרחק מאביו והבן יש לו געגועים גדולים מאד לאביו וכן האב יש לו געגועים גדולים לבנו, לימים נתיישב בדעתו האב לילך וליסע לבנו וכן הבן נתיישב גם כן לילך וליסע לאביו והלכו ונסעו זה לזה, וכל מה שנתקרב יותר נתגדל ביותר הגעגועים שלהם, והיו הולכים ונוסעים זה לזה דהיינו האב להבן והבן להאב, עד שנתקרב ולא היה ביניהם כי אם שתי פרסאות לבד והבן האב בגדל הגעגועים שלו, שאם ניח עצמו להיות נמשך אחר הגעגועים לא יהיה לו כח לסבל עוד הגעגועים של אלו השתי פרסאות, וכן הבן הבין גם כן שאין לו עוד כח לסבל הגעגועים של אלו השתי פרסאות האחרונות ואם ימשיך עצמו אחריהם תצא נפשו חס ושלום וישבו עצמן להשליך לגמרי כל הגעגועים ולהעבירם מדעתם. בתוך כך, בא אחד עם עגלה וחסף את הבן והביאו לאביו במהירות גדולה, כמה תענוג נפלא ועצום גרם זה האיש שהביא את הבן להאב שהיה להם געגועים כאלה.

וכן הצדיק שהוא בן להשם יתברך, ומחמת מסך המבדיל נתרחק מאביו יתברך ויש געגועים כביכול לשם יתברך וכן להצדיק לחזר ולהתקרב

להשם יתברך ובתוך שהם מתקרבים זה לזה עד שהגיעו סמוכים זה לזה ואין ביניהם רק הרחק מעט כני"ל, והבינו שלגדל הגעגועים אי אפשר לסבל עוד והסכימו להשליך הגעגועים מדעתם, כי הוא יתברך אמר: האם אין לו רק עסק זה? הלא יש לו כמה וכמה עולמות וכו'!! וכן הצדיק אמר בדעתו: וכי אין לו רק זאת? (דהיינו געגועים הני"ל) הלא יש כמה עבודות אחרות שצריך לעשות כגון יציאת ותפלין ושאר מצוות! והסכימו להעביר הגעגועים מדעתם בתוך כך בא איש ישראלי אחד עם עגלה והביא להצדיק פרנסה ועל ידי זה קרבו והביאו אליו יתברך כי "צדיק אוכל לשובע נפשו" (משלי י"ג כה) וזה בחינת "והשביע בצחצחות נפשך" (ישעיה נ"ח יא). ונמצא שהצדיק הגדול האמתי זוכה על ידי פרנסתו ואכילתו לבחינת אורות הצחצחות, ועל ידי אלו הצחצחות נתבטל מסך המבדיל ועל ידי זה נתקרב הצדיק להשם יתברך. נמצא כמה וכמה תענוג גרם זה האיש שהביא פרנסה להצדיק האמתי שעל ידי זה הוא מביא ומקרב את הצדיק להשם יתברך כני"ל.

עצות ותפילות

החברים המקרבים לצדיקי-אמת ואוחזים את עצמן בהם, ראוי שיחזקו זה את זה ויעוררו זה את זה, ועיקר ההתחזקות הוא בגדל כח הצדיק-האמת, שהוא גדול כל-כך, עד שיכול להעלות גם נפשו הפגומה ביותר ולא יצאה עדיין מחל אל הקדש אפילו כחוט-השערה, גם אותו יכול הצדיק להעלותו ולחדשו לטובה בגדל כחו. וזה עיקר ההתחזקות של כל אחד, כי אפילו הגרוע שבגרועים, יהיה מי שיהיה, אפילו אם עכשיו עובר עליו מה שעובר כל זמן שאוחז את עצמו בהצדיק-האמת, יש לו תקוה טובה ונפלאה לנצח. גם צריכין, שכל אחד יחזק את חברו ויעוררו זה את זה באהבתו יתברך, ויזכיר כל אחד את חברו כל העצות טובות שיודעים ומבינים, כל אחד כפי מה שקבלו מרבים (לקוטי עצות - התחזקות, ג).

... ותזכנו ברחמך הרבים שיהיה אהבה ושלוש גדול בינינו תמיד, עד שנהיה כלנו נכללים זה בזה, ונעורר זה את זה, ונזכיר זה את זה, לשוב אליך באמת, לשבר ולבטל את כל התאוות רעות ומדות רעות מאתנו, ולזכות לכל המידות טובות לעשות הטוב והישר בעיניך כל ימי חיינו. וכל מה שחסר לאחד מאתנו מכל עמך בית ישראל איזה מדה טובה או תיקון וביטול איזה מדה רעה, נזכה תמיד להזכיר אחד את חברו ולחזקו ולאמצו לתקן הכל, בחיים חיותינו. ונזכה כלנו לשוב אליך בתשובה שלמה באמת, לתקן את כל אשר פגמנו מנעורינו עד היום הזה. ומעתה תהיה בעזרנו שנהיה כלנו כרצונך הטוב באמת, ולא נסור מן רצונך לימין ולשמאל מעתה ועד עולם, ותמשיך עלינו השגחתך בשלמות. (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה י"ג).

מכתב

(ספר אבי הנחל - חלק ב - מכתב קמ"ג) מחמד לבי ועיני, שנקלע ונשזר ברשפי שלהבת האהבה אל הצדיק האמת העוסק בכל דור תמיד לגיר גרים ולקרוב כל הרחוקים ולקבץ כל הנדחים לה' יתברך בכח חכמתו ועצותיו הקדושות והנעראות.

היום זכיתי להתבשר בשורה טובה, אשר קימת המצוות של חג הפסח הקדוש בכשרות ודיצות. ה' ירחם עליך ויושיעך שתזכה לידע מכחך הגדול לאין שעור, שיש לך כח להתעורר ולהתגבר מעתה לקיים כל התורה והמצוות באמת ובאמונה שלמה כראוי לאיש ישראלי.

שבת שלום

בח"י השוון, ההילולה של מוריני : ר' ישראל בער אודסר בן ר' אייזיק שלמה, זצ"ל

מרבקות נגח 050-4100510 (ציורים, גרפיקה)

מערכת: 054-8484486 / 054-8429006 / ת.ד. 27100 ירושלים 91270
 שידוכי מצוה: 02-5824048 (00:15-13)
 הזמנת העלון בדוא"ל: Shabat.Breslev@gmail.com
 הורדת-הדפסת עלונים עד 15 שנים אחר: www.nanach.org/parsha